

Številka: 10100-11/2022/5

Datum: 23. 2. 2022

Odgovor Vlade Republike Slovenije na sklep o razglasitvi splošne stavke na področju vzgoje in izobraževanja, ki naj bi se začela 9. 3. 2022, ter najavo stavke nekaterih sindikatov javnega sektorja za 16. 3. 2022

Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Vlada RS) se zaveda pomembnosti vzgojno-izobraževalnega polja v naši družbi, zato nedvomno ceni delo učiteljev in vzgojiteljev, prav tako kot tudi vse druge poklice v javnem sektorju in gospodarstvu.

Sodoben vzgojno-izobraževalni proces zaradi spreminjajočih se razmer zahteva sistematično vlaganje v infrastrukturo, pri čemer je potrebno upoštevati tudi potrebe po izboljšanju delovnih pogojev zaposlenih, prilagajanje sodobnim trendom poučevanja in raziskovanja, boljši energetske učinkovitosti, uporabi obnovljivih virov in tehnoloških izboljšavah. Vlada RS je prepoznala pomen investicij v vse stopnje izobraževalnega procesa in znatno povečala finančna sredstva. Primerjava med letoma 2018 in 2021 pokaže za kar 89 % višja finančna sredstva, namenjena investicijam v izobraževalno infrastrukturo, kar izboljšuje delovne pogoje zaposlenih ter jim omogoča izvajanje sodobnejšega in bolj prilagojenega izobraževalnega procesa. Izpostavljam naslednje podatke:

- **skupne investicije v srednje šolstvo so se povečale iz 7,9 mio EUR na 18,1 mio EUR, kar je povečanje za 130 %,**
- **skupne investicije v visoko šolstvo so se povečale iz 10 mio EUR na 11,1 mio EUR, kar je povečanje za 11 %,**
- **skupne investicije v raziskovalno dejavnost so se povečale iz 1,1 mio EUR na 13,6 mio EUR, kar je povečanje za 1.167 %,**
- **skupne investicije v vrtce in OŠ in šport so se povečale iz 8,6 mio EUR na 23,9 mio EUR, kar je povečanje za 178 %,**
- **skupne investicije v študentske domove so se povečale iz 0,7 mio EUR na 1,3 mio EUR, kar je povečanje za 74 %.**

Obsežna sredstva za investicije v izobraževanju so načrtovana tudi v proračunskih dokumentih za leti 2022 in 2023, in sicer v vrednosti 228,2 mio evrov (v letu 2022 113 mio evrov ter v letu 2023 115,2 mio evrov).

Področje investicij	RE2021	VP 2022	SP 2023	Razlika 2022 na 2021	Indeks 2022/2021	Razlika 2023 na 2021	Indeks 2023/2021
Supaj investicije v vrtce, OŠ in šport	23.962.447	71.772.817	73.634.920	63.158.939	833	49.672.473	307,29
Investicije v Raziskovno dejavnost	13.607.955	4.820.946	4.820.946	12.534.123	1.267	-8.787.009	35,43
Investicije v visokem šolstvu	11.085.409	8.177.720	8.177.720	1.090.789	111	-2.907.689	73,77
Supaj Investicije v srednje šolstvo	18.145.907	19.383.056	19.720.953	10.262.147	230	1.575.046	108,68
Evropska sredstva SŠ skupaj	1.820.618	7.306.221	7.306.221	1.731.326	2.039	5.485.603	401,30
Investicije v študentske domove	1.287.994	1.535.067	1.535.067	546.236	174	247.073	119,18
SKUPAJ	69.910.330	112.995.828	115.195.828	41.513.190	246	45.285.497	164,78

Obremenitev dela z davki in prispevki v Sloveniji je ena najvišjih v Evropski uniji in celo na svetu. To velja tudi za delovna mesta na področju vzgoje in izobraževanja. Vlada RS je zato pripravila zakon o dohodnini, s katerim bi se uveljavila razbremenitev dohodkov zaposlenih z dvigom splošne olajšave za 1.000 evrov vsako leto do leta 2025. To pomeni, da bi vsak, ki v Sloveniji dela in ustvarja blaginjo, s polno uveljavitvijo zakona zaslužil približno eno mesečno neto plačo več na leto kot danes.

Vlada RS se zaveda, da so bili tudi zaposleni v vzgojno-izobraževalnih zavodih med pandemijo močno obremenjeni, zato je z vrsto ukrepov v protikoronskih paketih zanje zagotovila znatno pomoč. Od začetka epidemije je bilo za ukrepe, povezane s COVID-19, v vzgoji in izobraževanju namenjenih preko 70 milijonov evrov. Poleg tega so vrtci, osnovne šole in glasbene šole v obdobju od oktobra 2020 do junija 2021 iz naslova izplačil dodatkov zaradi epidemije prejeli skupaj še nekaj več kot 149 milijonov.

Za šolsko leto 2021/22 je bil izdan Sklep o nujnih ukrepih na področju kadrovske problematike, ki so potrebni za nemoteno delovanje vzgojno-izobraževalnih zavodov. Na podlagi slednjega se v pedagoški proces pod vodstvom mentorja lahko vključijo tudi študenti. S sprejetjem PKP10 je vzgojno-izobraževalnim zavodom dana možnost, da lahko zaradi nujnih delovnih potreb sklenejo pogodbo o zaposlitvi za določen čas brez objave prostega delovnega mesta. Zagotovljena so dodatna sredstva za plačilo nadomeščanj v skupni vrednosti 2 milijona evrov.

Število zaposlenih v izobraževanju v Sloveniji se je v zadnjih 20 letih, od leta 2000 do leta 2020, povečalo iz 54.500 na 90.000. Obenem se je število mladih do 24. leta starosti v tem istem obdobju žal zmanjšalo iz 610.000 na 515.000. Če je leta 2020 na enega zaposlenega v šolstvu odpadlo 11 otrok, se je ta številka leta 2020 spustila na manj kot 6.

Vlada RS se zaveda mnogih neskladij v obstoječem sistemu plač v javnem sektorju, tudi nekaterih v vzgoji in izobraževanju. Neskladja so nastajala skozi zadnjih 13 let in danes težko govorimo o tem, da imamo delujoč in transparenten enoten plačni sistem. Kdaj so nesorazmerja nastajala, se nazorno vidi iz tabele, ki jo najdete v prilogi. Kako so nastajala, pa vedo tisti, ki so pri posamičnih pogajanjih sodelovali.

V zadnjih letih so se plače v javnem sektorju, torej tudi v vzgoji in izobraževanju, povečale bolj kot v gospodarstvu. Povprečne plače v javnem sektorju so se v obdobju 2019–2021 povečale za 14,8 %, medtem ko so v istem obdobju v zasebnem sektorju zrasle za 10,8 %.

	2019	2020	2021	2020/2019	2021/2020	2021/2019
Skupaj (RS)	1.754 €	1.856 €	1.970 €	5,8 %	6,1 %	12,3 %
Zasebni sektor	1.618 €	1.690 €	1.792 €	4,4 %	6,1 %	10,8 %
Javni sektor	2.051 €	2.210 €	2.353 €	7,8 %	6,5 %	14,8 %

Ves čas epidemije si je Vlada RS prizadevala, da bi pouk v kar največji možni meri potekal v šolskih prostorih, celo v zadnjem valu epidemije ob visokih tveganjih okužb. Zato je stavka, ki jo napovedujete in zaradi katere se bodo šolska vrata brez razloga tokrat dejansko zaprla, neupravičena in nerazumljiva. Takšna stavka tudi ne more biti plačana iz javnih sredstev.

Vlada RS v času, ko so že razpisane volitve v Državni zbor, ne bo neodgovorno sprejemala dodanih sistemskih obremenitev javnih financ v breme naslednjega mandata, saj zanje nima zakonske podlage v obstoječih proračunskih dokumentih. Ker je Ustavno sodišče zadržalo celo začasno zakonsko podlago za urgentnečasne rešitve v s pandemijo najbolj obremenjenem delu javnega sektorja, so v tem času še toliko manj možne in upravičene trajne rešitve. Kakršnekoli stavke v javnem sektorju v tem predvolilnem času so zato neupravičene in bodo razumljene zgolj kot del politične kampanje v nasprotju z zakonom o volitvah. Takšne stavke tudi ne bodo plačane iz proračuna.

Vlada RS se je z vsemi sindikati javnega sektorja tudi v tem specifičnem obdobju pripravljena pogovarjati o sistemskih rešitvah in reformi plačnega sistema v javnem sektorju, ki bi se uveljavili čimprej na začetku naslednjega mandata, tako da se ne izgubljajo tedni dragocenega časa. Dokončno besedo o morebitnih izpogajanih rešitvah pa morata v vsakem primeru imeti novi sestavi vlade in državnega zbora.

Vlada RS ponovno poziva SVIZ in tudi vse ostale sindikate, da podprejo zakon o dohodnini, s katerim se bodo v naslednjih letih postopno, a občutno povečale tudi vse neto plače zaposlenih v Sloveniji.

Mag. Janja Garvas Hočevar
vršilka dolžnosti generalnega sekretarja

Priloga:

- Gibanje povprečnih mesečnih plač po podskupinah dejavnosti v letih obdobja 2008–2021 ter indeksi na leto 2008